

AGATA KRISTI

PET PRASIĆA

- Slučajevi Herkula Poaroa -

*Preveo s engleskog
Aleksandar Milajić*

KONTRAST
Beograd, 2025.

Posvećeno Stivenu Grenvilu

Uvod

KARLA LEMARŠAN

Herkul Poaro je sa zanimanjem i divljenjem posmatrao mladu ženu koju su mu uveli u sobu.

Iz njenog pisma ništa nije mogao da zaključi. Bila je to više molba da je primi, bez ikakvog nagoveštaja šta se iza toga krije. Kratko i službeno. Jedino se po odlučnom rukopisu moglo naslutiti da je Karla Lemaršan mlađa osoba.

A sad je tu, glavom i bradom, visoka i vitka mlada žena dvadesetih godina, jedna od onih koje čovek prosto ne može da ne primeti. Bila je dobro odevena – skup kostim, skrojen kao saliven, i raskošna bunda. Imala je dostojanstveno uzdignutu glavu, četvrtasto čelo, prefinjen nos i odlučnu bradu. Izgledala je kao da kipti od života. I upravo je ta njena životna snaga prvo upadala u oko, mnogo više nego lepota.

Herkul Poaro se pre njenog dolaska osećao staro, ali sad kao da se podmladio, preporodio, živnuo!

Dok je prilazio da je pozdravi, postao je svestan ispitujućeg pogleda njenih tamnosivih očiju. Vrlo pomno ga je posmatrala.

Sela je i prihvatila cigaretu koju joj je ponudio. Pripalila ju je, a zatim je neko vreme samo ćutke pušila i dalje zureći u njega istim onim pronicljivim, zamišljenim pogledom.

Poaro blago reče:

„Da, sad treba odlučiti, zar ne?”

Ona se prenu.

„Šta rekoste?”

Glas joj je bio prijatan, s jedva čujnim, ali ugodnim promuklim prizvukom.

„Pitate se jesam li običan šarlatan ili osoba koja vam je potrebna, zar ne?”

Nasmešila se i rekla:

„Pa, da... tako nekako. Znade, gospodine Poaro, zamišljala sam vas malo drugačije.”

„A i star sam, zar ne? Stariji nego što ste očekivali?”

„Da, i to.” Kolebala se. „Kao što vidite, potpuno sam otvorena. Želim... moram... da nađem najboljeg.”

„Verujte”, na to će Herkul Poaro, „da ja jesam najbolji.”

„Skromni svakako niste”, primeti Karla. „Bilo kako bilo, verovaću vam na reč.”

Poaro smireno reče:

„Znade, čovek ne koristi samo mišiće. Ja ne moram da čučim, premeravam otiske stopala, sakupljam opuške i proučavam ugaženu travu. Dovoljno mi je da se zavalim u fotelju i *razmišljam*. Ovo ovde”, tu se kucnuo po jajastoj glavi „*ovo* obavlja sav posao!”

„Znam”, reče Karla Lemaršan. „Zato sam i došla kod vas. Jer... htela bih da učinite nešto neverovatno!”

„To zvuči obećavajuće!”

Ohrabrio ju je pogledom.

Karla Lemaršan duboko udahnu.

„Ne zovem se Karla”, reče, „nego Kerolajn. Kao i moja majka. Nazvali su me po njoj.” Zastala je. „I mada se oduvek predstavljam kao Lemaršan, moje pravo prezime je Krejl.

Herkul Poaro se na trenutak zbunjeno namršti i promrmlja:

„Krejl... Zvuči mi poznato...”

„Otac mi je bio slikar”, reče ona. „I to prilično poznat. Neki kažu da je bio veliki umetnik. Ja smatram da jeste.”

„Amajas Krejl?”, upita Poaro.

„Da.” Zastala je, pa nastavila: „A moju majku, Kerolajn Krejl, optužili su da ga je ubila!”

„Aha” reče Poaro. „Sad se sećam, ali kao kroz maglu. Tad sam bio u inostranstvu. Bilo je to davno.”

„Pre šesnaest godina”, reče devojka.

Lice joj je potpuno prebledelo, a oči su joj blistale kao žeravice. Rekla je:

„Razumete li? *Optužili su je i osudili...* Zbog olakšavajućih okolnosti nisu je obesili, nego je presuda preinačena u doživotnu robiju. Ali umrla je svega godinu dana nakon suđenja. Da li shvatate? Sve je gotovo... prošlo... završeno...”

„I šta sad?” tiho upita Poaro.

Devojka koja se predstavljala kao Karla Lemaršan spoji dlanove. Govorila je sporo i isprekidano, ali s neobično izraženom odlučnošću.

„Morate da shvatite šta... tačno... hoću da kažem. Imala sam pet godina kad se to... desilo. Bila sam previše mala da shvatim. Naravno, pamtim majku i oca, i sećam se kako sam najednom morala da odem od kuće... i iz grada. Sećam se prasadi i blage, debele farmerove žene... I da su svi bili dobri prema meni... I odlično pamtim kako su me čudno gledali... ali baš svi... takoreći bojažljivo. Naravno, znala sam, kao što deca već znaju, da nešto nije u redu... Ali nisam znala šta.

Potom sam otišla na brod... Bilo je uzbudljivo... Putovali smo danima dok nismo stigli u Kanadu, gde me je sačekao ujka Sajmon, i onda sam živela u Montrealu s njim i ujnomo Luizom, a kad god sam ih pitala za mamu i tatu, odgovarali su mi da će uskoro doći. A posle... posle sam valjda zaboravila... Prosto sam znala da su mrtvi iako se ne sećam da mi je iko to rekao. Znao, tad već više nisam ni razmišljala o njima. Bila sam veoma srećna. Ujka Sajmon i ujna Luiza bili su divni prema meni. Išla sam u školu i imala mnogo drugarica, tako da sam potpuno zaboravila da sam ikad imala drugo prezime sem Lemaršan. Znao, ujna Luiza mi je objasnila da je to moje kanadsko prezime i tada mi je to zvučalo sasvim smisljeno... Prosto sam ga prihvatila... tako da sam, kao što rekoh, na kraju zaboravila da sam ikad imala ijedno drugo.”

Potom podiže svoju prkosnu bradu i reče:

„Pogledajte me. Da ste me negde videli, zar ne biste pomislili: *Ovu devojku nema šta da brine!* Imućna sam, odličnog zdravlja,

naočita, mogu da uživam u životu. S dvadeset godina nisam poznavala nijednu devojkicu s kojom bih se rado menjala.

A onda sam počela da postavljam pitanja. O svojim pravim roditeljima. Ko su bili i šta su radili? Htela sam po svaku cenu da saznam...

I na kraju su mi rekli. Kad sam napunila dvadeset jednu godinu. Morali su, pre svega zato što sam tad stekla pravo da raspolazem svojim novcem. A i zbog pisma. Majka mi ga je napisala pred smrt.

Izraz lica joj se promenio. Kao da je zgasnula. Oči joj više nisu bile žeravice, već dve mračne, senovite jame.

„Tad sam saznala istinu. Da su mi majku osudili za ubistvo. Bilo je... stvarno strašno.”

Zastala je.

„Još nešto moram da vam kažem. Verila sam se. Rekli su nam da moramo da sačekamo... Da se ne možemo venčati dok ne navršim dvadeset jednu. Kad sam sve saznala, bilo mi je jasno zašto.”

Poaro se promeškoli i tek tad prvi put progovori.

„Šta je na to rekao vaš verenik?”

„Džon? Nije mu smetalo. Rekao je da to ne menja ništa... što se njega tiče. Nas dvoje smo Džon i Karla... a prošlost nije važna.”

Nagnula se napred.

„I dalje smo vereni, ali ipak, ako me razumete, to *jeste* važno. Meni je važno. A i Džonu... Ali nije nam važna prošlost, nego budućnost.” Čvrsto je stegla ruke. „Znate, želimo decu. Oboje ih želimo. Ali ne bismo da ih sa zebnjom gledamo kako rastu.”

Poaro na to reče:

„Zar ne shvatate da svako među precima sigurno ima nekog nasilnog i zlog?”

„Ne razumete me. To je tačno, naravno. Ali ljudi obično to ne znaju. A mi znamo. I to nam je neko blizak. Ponekad... uhvatim Džona kako me gleda. To bude samo trenutak... delić sekunde. Ali šta ako se venčamo i posvađamo se... i ako vidim da me tako gleda...” i pita se.

Poaro upita:

„Kako je ubijen vaš otac?”

Odgovorila mu je jasnim i odlučnim glasom.

„Otrovan je.”

„Shvatam”, reče Poaro.

Zavladao je muk.

Devojka ubrzo progovori smireno i otvoreno:

„Hvala nebesima što ste razuman čovek. Shvatate da jeste važno... i zašto. Ne pokušavate sve da omalovažite i tešite me frazama”.

„I te kako shvatam – reče Poaro. „Ali ne shvatam šta očekujete od mene.”

Karla Lemaršan iskreno reče:

„Hoću da se udam za Džona. I udaću se! Hoću da imam bar dve devojčice i dva dečaka. A vi ćete to da mi omogućite!”

„Hoćete... da porazgovaram s vašim verenikom? Ma kakvi, pričam gluposti! Vi želite nešto sasvim deseto. Recite mi šta ste naumili.”

„Slušajte, gospodine Poaro. Dobro me slušajte. Hoću da rešite slučaj ubistva.”

„Mislite na...?”

„Da, baš to mislim. Ubistvo je ubistvo, bilo da se desilo juče ili pre šesnaest godina.”

„Ali, draga moja devojko...”

„Sačekajte, gospodine Poaro. Još niste sve čuli. Ima tu jedna veoma važna činjenica.”

„Koja?”

„Moja majka je bila nedužna”, reče Karla Lemaršan.

Poaro se počea po nosu i promrmlja:

„Pa dobro, prirodno je i razumem što to...”

„Nije to bolećivost. Imam njeno pismo. Napisala mi ga je pred smrt, da mi ga daju kad postanem punoletna. Upravo zato mi ga je i ostavila – kako bih znala. U njemu samo to i piše – da nije to uradila, da je nedužna i da u to uvek mogu biti sigurna.”

Poaro se zamišljeno zagleda u to mlado lice puno života, koje ga je molećivo gledalo, pa reče:

„*Tout de même*¹...”

Karla se osmehnu.

„Ne, majka nije bila takva! Mislite da bi to mogla biti laž... sentimentalna laž?” Uozbiljila se i nagnula ka njemu. „Slušajte, gospodine Poaro. Deca vrlo dobro znaju neke stvari. Pamtim svoju majku. Naravno, sve je rascepkano, ali sećam se kakva je osoba bila. Nikad nije lagala, čak ni ublažavala činjenice. Ako zna da će nešto da vas zaboli, ona vam to i kaže. Odlazak kod zubara, trn u prstu i tome slično. Istina je bila deo njene prirode. Mislim da je nisam nešto posebno volela, ali uvek sam joj verovala. I *sad* joj verujem! Ako kaže da nije ubila mog oca, onda ga nije ubila! A svakako nije bila neko ko bi u samrtnom času napisao takvu laž.

Polako, gotovo oklevajući, Poaro klimnu glavom.”

Karla nastavi:

„Zato je za *mene* u redu da se udam za Džona. Jer *ja* znam da je sve u redu. Ali on ne zna. Misli da je prirodno što verujem da mi je majka bila nedužna. Zato ovo mora da se raščisti, gospodine Poaro. A vi ćete to da uradite!”

Poaro oprezno reče:

„Čak i da je sve tako kao što kažete, madmoazel, ipak je prošlo šesnaest godina!”

Karla Lemaršan na to reče:

„O, pa naravno da će biti teško! Niko sem vas ne bi mogao to da uradi!”

Njemu oči zaiskriše.

„Kujete me u zvezde, *hein*²?”

„Čula sam za vas”, reče Karla. „I šta ste sve uradili. I kako to radite. Zanima vas psihologija, zar ne? Pa, na nju vreme ne utiče. Opipljive stvari, kao što su opušci, otisci stopala ili ugažena trava,

¹ Fr.: svejedno.

² Fr.: uzvik iznenađenja, obično u upitnim rečenicama, „a”, „jel”.

nestaju. Njih više ne možete da nadete. Ali možete da proučite sve pojedinosti slučaja, možda i da porazgovarate s ljudima koji su tad bili tamo – svi su još živi – a onda... a onda... kao što ste maločas rekli, možete da se zavalite u fotelju i *razmišljate*. I *shvatite šta se zapravo desilo...*”

Poaro ustade. Jednom rukom je gladio brk.

„Madmoazel”, reče, „počastvovan sam. Opravdaću vaše poverenje. Ispitaću ovaj slučaj ubistva. Vратиću se šesnaest godina u prošlost i otkriću istinu”.

Karla ustade. Oči su joj sijale. Ali samo reče:

„Dobro”.

Poaro na to upozoravajuće podiže kažiprst.

„Samo trenutak. Rekao sam da ću otkriti istinu. Ali znajte da sam nepristrastan. Neću uzeti zdravo za gotovo vaše uverenje da vam je majka bila nedužna. A šta ako je ipak kriva?”

Karla ponosno zabaci glavu i reče:

„Ja sam njena kći. Hoću da znam *istinu!*”

Poaro na to reče:

„Onda, *en avant*³. Mada to možda nije prava reč. Naprotiv, *en arriere*⁴...”

³ Fr.: napred.

⁴ Fr.: nazad.

Knjiga prva

Prvo poglavlje

BRANILAC

„Sećam li se slučaja Krejl?“, upita ser Montagju Deplič. „Svakako. Odlično ga se sećam. Vrlo privlačna žena. Ali potpuno neuravnotežena, naravno. Bez imalo samokontrole.“

Iskosa je pogledao Poaroa.

„Šta vas je navelo da me to pitate?“

„Zanima me.“

„Niste baš taktični, dragi moj“, reče Deplič, a usta mu se u trenu razvukoše u njegov čuveni „vučji osmeh“, poznat po tome što se od njega svedoci oduzmu od straha. „Znate, to mi se ne ubraja u uspehe. Nisam je oslobodio.“

„Znam.“

Ser Montagju sleže ramenima i reče:

„Naravno, tad nisam imao toliko iskustva kao sad, ali ipak smatram da sam učinio sve što je bilo u mojoj moći. Ne možete mnogo postići ako neko *odbija* da sarađuje. Makar smo postigli preinačenje u zatvorsku kaznu. Primorali smo ih, znate. Mnoge uvažene supruge i majke potpisale su peticiju. Mnogi su saosećali s njom“.

Zavalio se i opružio dugačke noge. Lice mu je poprimilo ozbiljan izraz, kao da nešto procenjuje.

„Da je pucala u njega ili da ga je makar ubila nožem, sigurno bih zaigrao na kartu ubistva namah. Ali otrov... Ne, tu nema vrđanja. To je nezgodno. Vrlo nezgodno.“

„Kakva je bila odbrana?“ upita Poaro.

Znao je to već iz novinskih članaka, ali nije bilo razloga da pred ser Montagjuom ne glumi potpuno neznanje.

„O, samoubistvo. *Jedino* za šta smo mogli da se uhvatimo. Ali nije nam prošlo. Krejl prosto nije bio takav čovek! Jeste li imali priliku da ga upoznate? Niste? Bio je pravi galamdžija, ljudina puna života. Veliki ženskaroš, pivopija i sve što uz to ide. Voleo je putena zadovoljstva i uživao je u njima. Ne možete ubediti porotu da bi takav čovek mirno sedeo i čekao da umre. Prosto se ne uklapa. Ne, od samog početka pribojavao sam se da ćemo izgubiti. A i ona se nimalo nije trudila! Čim sam je video na optuženičkoj klupi, znao sam da smo propali. Bila se potpuno predala. Ali u tome je muka – ako ne pozovete klijenta da svedoči, porota sama donosi zaključke.”

„Jeste li na to mislili kad ste maločas kazali kako se ne može mnogo postići ako neko odbija da sarađuje?”

„Upravo na to, dragi prijatelju. Znae, mi nismo čarobnjaci. Polovinu bitke predstavlja utisak koji optuženi ostavi na porotu. Znam za mnoge slučajeve gde je porota donela smrtnu presudu uprkos sudijinoj završnoj reči. „Ma kriv je i tačka.” Ili: „Ma *on* to nikad ne bi uradio i nemojte me ubeđivati u bilo šta drugo!” A Kerolajn Krejl nije čak ni *pokušala* da se brani”.

„Znae li zašto?”

Ser Montagju sleže ramenima.

„Zaista ne znam. Činjenica je da ga je volela. Potpuno se slomila kad je shvatila šta je uradila. Mislim da se nikad nije oporavila od toga.”

„Vi, dakle, verujete da je bila kriva?”

Deplič ga zaprepašćeno pogleda, pa reče:

„Hm... mislio sam da se to podrazumeva”.

„Da li vam je ikad priznala krivicu?”

Depliča je ovo prenerazilo.

„Naravno da nije. Ni slučajno. Znae, imamo određena pravila. Uvek polazite od pretpostavke da je neko nedužan. Ako vas sve to toliko zanima, prava je šteta što ne možete da porazgovarate i sa starim Mejhjuom. Njegova advokatska kancelarija ovlastila me je da je zastupam na sudu. On bi mogao mnogo više da vam kaže.

Ali otišao je na onaj svet. Naravno, tu je mladi Džordž Mejhju, ali on je tad bio tek dečak. Ipak je proteklo mnogo vremena.”

„Da, znam. Sreća moja što se vi toliko dobro svega sećate. Imate izvanredno pamćenje.”

Iako očigledno polaskan, Deplič promrmlja:

„O, pa znate da uvek pamtim glavne naslove. Pogotovo ako je reč o suđenju za ubistvo. Naravno, o slučaju Krejl se mnogo pisalo u štampi. Pikanterije i sve ostalo. Devojka oko koje se sve vrtelo bila je stvarno lepa. Izgledala mi je kao prevejana ženska”.

„Oprostite što sam toliko uporan”, reče Poaro „ali moram ponovo da vas pitam. Niste imali ni mrvu sumnje u to da je Kerolajn Krejl kriva?”

Deplič sleže ramenima i reče:

„Iskreno vam kažem, kao muškarac muškarcu, mislim da u to nema sumnje. O da, i te kako ga je ubila”.

„Kakvi su bili dokazi protiv nje?”

„Vrlo optužujući. Za početak, imala je motiv. Ona i Krejl su se godinama gložili kao pas i mačka, u večitom ratu. On je stalno petljao s drugim ženama. Nije mogao da se obuzda. Prosto je bio takav. Prilično dugo ga je trpela. Pravdala je to njegovim temperamentom, jer je stvarno bio prvorazredni slikar. Slike su mu se prodavale za basnoslovne svote, ali baš basnoslovne. Ja lično ne volim takvu umetnost, ružnu i sirovu, mada se ne može poreći da je bio *dobar*.

Kao što rekoh, povremeno se dizala prašina zbog njegovog švrljanja. A gospođa Krejl nije bila krotka ženica koja će da ćuti i trpi. Izbijale su grozne svađe. Ali na kraju joj se uvek vraćao kad ga strast prođe. Međutim, s poslednjom ljubavnicom bilo je drugačije. Zna-te, bila je vrlo mlada, takoreći devojka. Svega dvadeset godina.

Zvala se Elsa Grir. Jedinica nekog jorkširskog fabrikanta. Bogata i odlučna, i znala je šta hoće. A htela je Amajasa Krejla. Nagovorila ga je da je naslika. Inače nije radio uobičajene portrete pripadnika visokog društva, tipa Gospođa Skorojevička Nikogović u satenu i s perlama. Više ga je zanimalo telo. Verujem da

bi malo koja žena poževela da je on naslika, jer ih nimalo nije štedeo! Ali pristao je da slika tu malu Grirovu i na kraju se do ušiju zaljubio u nju. Znae, bližio se četrdesetoj i bio je već dugo u braku. Baš u onim godinama kad muškarac pravi budalu od sebe jureći za nekom devojkom. A ta devojka bila je Elsa Grir. Izgubio je glavu zbog nje i naumio da se razvede i zaprosi je.

Kerolajn Krejl nije htela ni da čuje. Pretila mu je. Dve osobe su čule kad mu je rekla da će ga ubiti ukoliko se ne okane te devojke. I ozbiljno je to mislila! Dan pre ubistva bili su na čaju kod suseda, koji se pomalo razume u bilje i narodne lekove. Među svojim lekarijama iz domaće radinosti imao je i koniin, koji se dobija iz kukute. Razgovarali su o njemu i njegovom otrovnom dejstvu. Sutradan je primetio da nedostaje pola sadržaja bočice i silno se uplašio. A u sobi gospođe Krejl pronašli su gotovo praznu bočicu, skrivenu u dnu fioke.”

Herkul Poaro se promeškolji od nelagode i reče:

„Tamo je mogao da je stavi i neko drugi”.

„O, priznala je policiji da ga je ona uzela. Vrlo glupo s njene strane, naravno, ali tad još nije imala branioca da je posavetuje. Kad su je pitali za otrov, otvoreno je rekla da ga je ona uzela.”

„Zašto?”

„Objasnila im je da je imala nameru da se ubije. Nije mogla da objasni zašto je bočica prazna, niti zašto su jedino njeni otisci na njoj. Ta pojedinost joj nimalo nije išla naruku. Znae, branila se tvrdnjom da je Amajas Krejl hteo da se ubije, ali da je on uzeo koniin iz bočice koju je sakrila u sobi, onda bi se na njoj našli i njegovi otisci.”

„Otrov je bio u pivu, zar ne?”

„Da. Uzela je bocu piva iz frižidera i lično mu je odnela u vrt, gde je slikao. Nasula mu je punu čašu i gledala ga kako ispija. Potom su svi ušli da ručaju, ostavivši ga samog. Često se dešavalo da propusti obrok. Kasnije su ga ona i guvernanta pronašle mrtvog. Krejllova je tvrdila da u pivu koje mu je ona dala nije bilo ničega. Držali smo se teorije da ga je najednom obuzeo takav napad brige

i kajanja da je sam sebi sipao otrov. Potpuna budalaština, jer uopšte nije bio takav čovek. Ali pokopali su je otisci prstiju.”

„Pronašli su njene otiske na boci?”

„Ne, nisu. Pronašli su jedino *njegove*, i to lažne. Znae, Krejlova je ostala sama s telom kad se guvernanta vratila u kuću da pozove lekara. Sigurno je tad obrisala bocu i čašu i pritisnula njegove prste na njih. Htela je da ispadne kako ih ona nije čak ni dodirnula. Ali to nije prošlo. Stari Rudolf, koji je bio tužilac u tom slučaju, dobro se time pozabavio. Čak je išao dotle da na sudu pokaže kako je *nemoguće* držati bocu u tom položaju! Naravno, dali smo sve od sebe da pokažemo kako je to moguće jer su mu se ruke grčile dok je umirao, ali, da budem iskren, ništa nije bilo nimalo ubedljivo.”

Poaro reče:

„Neko je mogao da sipa koniinu u bocu pre nego što ju je ona odnela u vrt”.

„U boci ga uopšte nije bilo. Samo u čaši.”

Zastao je. Njegovo široko, privlačno lice najednom se promeni. Oštro je okrenuo glavu.

„Čekajte malo”, kazao je. „Recite mi, Poaro, na šta zapravo ciljate?”

Poaro reče:

„Ako je Kerolajn Krejl nedužna, kako je onda koniinu dospeo u čašu? Odbrana je tad tvrdila da ga je Amajas Krejl sam sipao. Ali vi mi sad kažete da je to krajnje neverovatno i u tome se potpuno slažem s vama. Prosto nije bio takav čovek. Prema tome, ako Kerolajn Krejl nije to uradila, onda *neko drugi* jeste.”

Na ovo iz Deplića pokulja bujica reči.

„Dođavola, čoveče, ne možete da šibate mrtvog konja. Na sve je još pre mnogo godina stavljena tačka. Naravno da ga je ona ubila. I vi biste toga bili svesni da ste je videli. Na čelu joj je pisalo da je kriva! Čak sam stekao utisak da joj je laknulo kad je čula presudu. Nije se plašila. Bila je savršeno smirena. Jedino je želela da suđenje prođe i da se sve to već jednom završi. Stvarno hrabra žena...”

„Ali i pored toga”, reče Poaro, „na samrti je ostavila pismo za svoju ćerku, u kom se kune da je nedužna.

„Ne sumnjam da jeste”, reče ser Montagju Deplič. „I nas dvojica bismo isto učinili da smo bili na njenom mestu.”

„Njena ćerka tvrdi da nije bila takva žena.”

„Njena ćerka tvrdi... Pih! Otkud *ona* zna? Dragi moj Poaro, njena ćerka je u vreme suđenja bila dete. Koliko je mogla da ima godina – četiri-pet? Promenili su joj ime i poslali je kod nekih rođaka van Engleske. Šta *ona* može da zna ili pamti?”

„Ponekad deca i te kako dobro poznaju ljude.”

„Možda. Ali ne i u ovom slučaju. Prirodno je što devojka želi da veruje kako njena majka nije to učinila. Pa, pustite je da veruje. Ne može da škodi.”

„Ali, nažalost, ona zahteva i dokaz.”

„Dokaz da Kerolajn Krejl nije ubila muža?”

„Da.”

„E pa, neće ga dobiti”, reče Deplič.

„Mislite?”

Čuveni advokat podozrivo pogleda sagovornika.

„Uvek sam mislio da ste pošten čovek, Poaro. Šta to radite? Hoćete da zaradite igrajući se devojčinim prirodnim osećanjima?”

„Niste je upoznali. Vrlo neobična devojka. Izuzetno snažna ličnost.”

„Da, verujem da bi ćerka Amajasa i Kerolajn Krejl mogla biti takva. Šta hoće?”

„Istinu.”

„Hm. Bojim se da bi istina mogla biti neprijatna. Iskreno vam kažem, Poaro, mislim da uopšte nema mesta sumnji. Ona ga je ubila.”

„Oprostite mi, prijatelju, ali u to moram lično da se uverim.”

„Pa, stvarno ne znam šta biste još mogli da uradite. Možete pročitati novinske članke o suđenju. Tužilac je bio Hamfri Rudolf, ali on je umro... Ko mu ono beše pomoćnik? Mladi Fog, ako se ne varam. Da, on. Možete da popričate i s njim. A tu su i ljudi koji

su bili tamo. Ne očekujte da će se obradovati kad saznaju da se mešate u ovo i dižete prašinu, ali verujem da ćete od njih saznati ono što vas zanima. Umete vi sve da iščeprkate.”

„A da, ostali koji su bili umešani. To je veoma važno. Sećate li se, možda, ko je sve tu bio?”

Deplič razmisli.

„Da se prisetim... Davno beše. Bilo ih je svega petoro, ako ne računam poslugu – jedan stari bračni par, odani i potpuno isprepadani ljudi, koji ništa nisu znali ni o čemu. Niko nije ni sumnjao na njih.”

„Kažete da ih je bilo petoro. Recite mi nešto o njima.”

„Pa, bio je tu Filip Blejk. Najbolji Krejlov prijatelj, odrasli su zajedno. U to vreme je boravio kod njih. On je živ. Povremeno ga sretnem na golfu. Živi na Sent Džordž hilu. Berzanski mešetar. Bavi se rizičnim ulaganjima i dobro mu ide. Vrlo je uspešan, ali je već počeo da se goji.”

„Dobro. Ko još?”

„Zatim njegov stariji brat. Seoski vlastelin, čovek kućevnog tipa.”

Poarou po mislima počеше da se vrzmaju stihovi. Potisnu ih. Zar baš uvek mora da se seti neke dečje pesmice? To mu se u poslednje vreme neprestano dešava. Ali stihovi nisu odustajali.

„*Ovo malo prase na pijacu ode, ovo malo prase ostade kod kuće...*”

Zato promrmlja:

„Taj je, dakle, ostao kod kuće?”

„Na njega sam maločas mislio. Petljao je s lekovima i biljem, igrao se hemičara. To mu je bio hobi. Kako se ono zvaše? Neko književno ime... A da. Meredit. Meredit Blejk. Ne znam da li je još živ.”

„Ko je sledeći?”

„Sledeći? Pa, tu je i uzrok svih nedaća. Devojka o kojoj je bila reč. Elsa Grir.”

„*Ovo malo prase jelo šnicle vruće*”, promrmlja Poaro.

Deplič ga pogleda.

„Pa, šnicli joj svakako nikad nije nedostajalo”, reče. „Umela je da dobije ono što hoće. Otad se udavala tri puta. Njoj su razvodi kao „dobar dan”. I svaki muž joj je bolja prilika od prethodnog. Sad se zove leđi Ditišam. Otvorite bilo koji broj *Tetlera* i sigurno ćete naći nešto o njoj.”

„A ko su preostali dvoje?”

„U kući je bila i guvernant. Ne sećam se kako se zvala. Dobra, sposobna žena. *Tompson*... *Džouns*... tako nekako. I devojčica. Polusestra *Kerolajn Krejl*. Tad je imala petnaestak godina. U međuvremenu je postala prilično poznata. Iskopava raznorazne predmete i istražuje njihovo poreklo. Preziva se *Voren*. *Andžela Voren*. Danas je vrlo prodorna mlada žena. Sreo sam je pre neki dan.”

„Ona, dakle, nije ono malo prase koje je čičalo?”

„Imala je ona zašto da čiči i bez toga! Znete, unakažena je. Preko cele jedne strane lica ima baš gadan ožiljak. To joj je... No, dobro, sigurno ćete i sami čuti sve o tome.”

Poaro ustade i reče:

„Hvala vam. Bili ste veoma ljubazni. Ako gospođa *Krejl* nije ubila svog muža...”

Deplič ga prekide.

„Ali jeste, staro momče, jeste. Jemčim vam za to.”

Poaro preču ovu upadicu i nastavi:

„Onda se nameće zaključak da je to morao učiniti neko od njih petoro.”

„Pretpostavljam da je neko od njih *mogao* to da uradi – sumnjičavo reče Deplič „ali ne vidim *zašto* bi. Nema ama baš nikakvog razloga! Štaviše, potpuno sam siguran da ga niko od njih nije ubio. Izbacite te bube iz glave, stari moj!”

Ali *Herkul Poaro* se na to samo osmehnu i odmahnu glavom.